

Dalslands fornminnes- och hembygdsförbund), Frösö kyrka av sign. E. F. (i Jämten) samt Svegs kyrka av *Einar Granberg* (i samma tidskrift).

De under året utkomna delarna av inventeringsverket *Sveriges kyrkor* komma att granskas i ett följande häfte av denna tidskrift.

Bengt Cnattingius.

Recensionier.

Liturgiskt:

Jahrbuch für Liturgiewissenschaft. In Verbindung mit Prof. A. Baumstark und Prof. A. L. Mayer herausgegeben von DDR. Odo Casel, Aschendorffschen Verlagsbuchhandlung, Münster i W.

Nionde bandet av denna årsbok har nyss utkommit. De undersökande uppsatserna äro denna gång ägnade åt Profetia och eukaristi — av utgivaren — åt Elevationen i mässan av Peter Browe — samt åt Liturgi, upplysning och klassism av A. L. Mayer. Värdefullast är givetvis den omsorgsfullt uppställda litteraturredogörelsen, med dess summariska översikt av det under året nyutkomna.

A. A.

Sam Stadener: Sju dagars andakt. En liten bok att brukas av den som har blivit konfirmerad nyligen. Diakonistyrelsens förlag. Häft. 70 öre, inb. 1:—.

En lämplig konfirmationsgåva med sju korta betraktelser i meditationens form, och i ett språk lika vackert och värdigt som barnsligt lättillgängligt. Ett par bibelord, en kort bön och en psalmvers avsluta betraktelserna. Boken är vackert illustrerad och förnämt bunden.

A. A.

Homiletiskt:

Martin Luther: Vorlesungen über den Hebräerbrief 1517—1518. Übertragen von Georg Helbig. Leipzig, Dieterich'sche Verlagsbuchhandlung 1930. Häftad Mrk 5: 50, Bunden Usk. 7:—.

Vid Augustinerklostret i Wittenberg fanns på Luthers tid en "lectura in biblia", en professur, vars innehavare skulle ägna sig åt den Heliga

Skrifts utläggning. Under de första åren av Luthers klostervistelse hade denna professur innehafts av Staupitz. Denne hade emelertid icke kunnat ägna sig åt sin professur så som han velat. Han önskade därför att bli befriad från den och sedan Luther 1512 erhållit den teologiska doktorsvärdigheten överflyttades snart Staupitz' uppdrag på Luther. Den Heliga Skrifts utläggning blev därefter Luthers huvuduppgift och sin akademiska undervisning anknöt han sedan helt och hållet direkt till Skriften.

Enligt egen uppgift föreläste Luther under åren närmast efter sin doktorspromotion över Psaltaren, Romarebrevet, Galaterbrevet, Hebreerbrevet och brevet till Titus. Dessa föreläsningar bestodo av tvenne delar: dels av kortare randglossor, införda i ett exemplar av texten, dels av en längre mera sammanhängande utläggning. Först nyligen hava föreläsningarna över Romar- och Hebreerbrevet blivit offentliggjorda av J. Ficker i dennes arbete: Anfänge reformatorischer Bibelauslegung. I: Luthers Vorlesung über den Römerbrief 1515/1516 (4:e uppl. 1930) och II: Luthers Vorlesung über den Hebräerbrief 1517/1518 (1929).

Det är dessa av Ficker utgivna föreläsningar över Hebreerbrevet som nu föreligga i av pfarrer G. Helbig i Gera verkställd tysk översättning. Översättningen omfattar den ovan nämnda mera sammanhängande utläggningen (die Skolien) under det att av randglossorna endast spridda, stycken medtagits (dels i form av noter under texten, dels i ett särskilt bihang).

Att dessa föreläsningar hava sitt största intresse för studiet av Luthers utveckling behöver knappast sägas.

Men även som uppbyggelseläsning gi-
va de god behållning.

Knut Peters.

Körsånger:

Heinrich Schütz: Passionsoratorium, Soli och orgel; Körstämma; Violstämman. Utgivet av Kyrkosångs-
förbundet Bettna.

Kyrkosångsförbundets energiske redaktör har ombesörjt en svensk upplaga av Schütz' passionsoratorium: Jesu sju ord på korset, Den föreligger i tre häften, den ena omfattande körpartitur, den andra soli och orgel, den tredje violstämman. I de senare äro infogade präktiga anvisningar för uppförandet. Företaget är värt all uppmuntran och man vill gärna hoppas att det intresse för denna sköna och djupsinniga passionsmusik, som redan begynt spira skall växa sig allt starkare och att utgivaren skall känna sig uppmuntrad till fortsatt utgivande av kantater från de klassiska mästararnas förråd. Och helst att han skall kunna se sig i stånd att få dem utgivna i ordentligt nottryck.

A. A.

Körsången, häfte I. Sångsamling för blandad kör, utgiven av Sveriges körförbund, Pris 1:50. *Otto Olsson:* Davids 121 psalm och Advent: partitur med ackompanjemang för orgel eller piano; *I. Widéen:* I Husaby. Pris vardera 2 kr. Sveriges Körförbund.

Första häftet av den av Sveriges Körförbund startade sångsamlingen. Körsången innehåller dels kyrkosånger dels profankörsånger för blandad kör. Den bjuder gammalt och nytt. Man återser med nöje Otto Olssons Nyårshymn: Jag lyfter mina ögon upp till bergen, till vilken även partitur med orgel utgivits och David Wikanders Påskhymn. Ny är den tidigt bortgångne kompositören Knut Håkanssons Motett för botdagen: Av djupen ropar jag till dig, Herre, intressant med sitt noggrannt genomarbetade ingångstema och en andra sats med ett nytt motiv genomfört i kanon. Av det övriga innehållet fånglar jubilarer I. Widéens kompositioner intresset. Av hans I Husaby föreligger samtidigt partitur med ackompanjemang för orgel eller piano.

A. A.

Ledigförklarade Kyrkomusikertjänster.

A) Enbart kyrkliga tjänster.

I Vanstad (adr. Åsperöd, Malmöhus län) sökes senast 14 april.

B) Förenade med folkskollärartjänst.

I Holm (adr. Hjälstaby, Uppsala län) sökes senast 31 mars. Skolform B 3. Lön 225 kr.

I Veckholm (adr. Veckholm, Uppsala län) sökes senast 31 mars. Skolform B 1. Lön 600 + avkastning av klockarejord c:a 75 kr.

I Kungs Barkarö (adr. Valskog, Västmanlands län) sökes senast 2 april. Skolform B 1. Lön 600 kr.

I Stora Mellösa (adr. St. Mellösa, Örebro län) sökes senast 2 april. Skolform B 1. Lön 800 kr.

I Södra Råda (adr. Gullspång, Värmlands län) sökes senast 3 april.

I Svinhult (adr. Svinhult, Östergötlands län) sökes senast 8 april. Skolform B 2. Lön 500 kr.

I Östanby (adr. Östra Emtervik, Värmlands län) sökes senast 15 april. Lön 700 kr. Se annons! Omslaget sid. III.

I Väne-Ryr (adr. Ryr, Älvsborgs län) sökes senast 22 april. Skolform B 1. Lön 600 kr.

I Bäckebo (adr. Bäckebo, Kalmar län) sökes senast 22 april. Skolform B 2. Lön 500 kronor.